

[Landbrugsministeren.]

iværksættelse, mens det tredje trin kommer her til 1. oktober.

Derimod har der været gjort bemærkninger til visse andre sider af lovforslaget, som mere har med den almindelige udvikling at gøre. Især har man hæftet sig fra flere sider ved spørgsmålet om det, man kaldte overlappning med konsulenter, der kørte efter hinanden osv. Om det vil jeg gerne sige, at også jeg deler den opfattelse og det ønske, at vi får en så god rationalisering af konsulenttjenesten i landbruget som muligt. Jeg vil gerne føje til, at her skal man være opmærksom på, at der er sket en meget betydelig udvikling. På nogle områder er det knyttet til forudsætningerne, det gælder anskaffelses- og driftsøkonomikonsulenterne, det gælder bygningskonsulenterne, og på de gamle konsulentområder, på husdyrområdet og på planteavlområdet, gælder det, at man for husdyrbrugets vedkommende har fået etableret fælleskonsulentordninger, medens man ikke er så langt fremme, hvad det angår, når det gælder planteavl, men også her er der positive forhandlinger i gang.

Så kan man stille sig det spørgsmål, som især hr. Chr. Thomsens bemærkninger giver anledning til: hvilken linje skal vi søge lagt her? Skal vi ende med det, som fru Gunhild Due sagde, tilskyndet af hr. Morten Lange, at vi skal have egentlige statskonsulenter, eller skal vi blive stående på det grundlag, vi har haft, hvor det har været de landøkonomiske foreningers konsulenter, baseret på en tilskudsordning? Jeg tror, det sidste for samfundet er både det billigste og det mest effektive. Jeg er ikke i tvivl om, at den omstændighed, at det har været landbrugets organisationers egne konsulenter, har haft vældig betydning for den tillid, hvormed konsulenterne er blevet modtaget ude hos den praktiserende landmand, og har bidraget til, at vi måske har haft en hurtigere omsætning af hele den teoretiske viden, der er gået hastigt frem på disse områder, ud til den praktiske landmand; end man måske har haft det noget andet sted. Jeg tror, det er et af de meget værdifulde elementer, og det tror jeg man skal tage med i betragtning. Det gør naturligvis, at man samtidig med at være positiv og presse på for at få en så rationel udvikling i konsulenttjenesten som muligt også må passe på ikke at skære over

det vældigt værdifulde, der ligger i, at det er bygget op på den måde. Så længe udviklingen går i rigtig retning, hvad den gør, også med resultater i henseende til, at der på disse områder, husdyrkonsulenter osv., er blevet færre, og vi kan tilskynde hertil, så ville jeg være meget betænkelig ved, at det skulle ende i, at man skulle til at diktere, hvad der nok ville blive følt særlig hårdt af den ene af de to store landøkonomiske organisationer her i landet. Det er nok realiteten, og det tror jeg man i høj grad skal tage med i betragtning.

Med hensyn til havebrugskonsulenterne må jeg give den oplysning, at det er hensigten efter lovforslaget, som det er formuleret, at efterhånden skal alle de egentlige havebrugskonsulenter gå ud af denne lovgivning. For al klarheds skyld gør jeg opmærksom på, at det har ikke noget med de særlige konsulentordninger vedrørende Kolonihaveforbundet at gøre, men for alle de øvrige egentlige havebrugskonsulenter gælder det. Det betyder, at tilskudsordningerne efter denne lovgivning vil falde væk, efterhånden som de nuværende havebrugskonsulenter går af på grund af alder eller ved anden naturlig afgang.

Deri ligger ikke, at man ikke fortsat skulle mene, at havebrugskonsulenterne udfører et nyttigt arbejde. Men det er et spørgsmål, om vi fortsat skal statsfinansiere denne konsulentbistand. Det har vi ikke ment ville være rigtigt med den udvikling, vi befinder os i.

Jeg tror, at de øvrige spørgsmål, der blev stillet, er spørgsmål, der mere refererer sig til den kommende udvalgsbehandling, og selv om jeg forstår, at der kan være mange vigtige enkeltspørgsmål, vi skal vende tilbage til, vil jeg gerne takke for den almindelige tilslutning, der er blevet givet til hovedprincipperne og hovedtankerne i det fremsatte lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (*From*): Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag,